

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hét fő
ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 17. szám.

Nagy-Várad.

Szerda, 1913. január 22.

Az árvák erkölcsse.

Irtó Szabados Pál.

A sokszor gunyolt, a sokszor nem minden alap nélkül meghurcolt megyei közigazgatási életben egy üdítő oázisra akadtunk a biharmegyei árvaszék agilis elnökének erélyes rendeletében. Lehet, hogy a közvélemény egyszerűen napirendre siklik felette, mint más felett, ami szürke hivatalos formában burkolva lát napvilágot, nem célozva a szenzációt, hanem feltűnés nélkül üdvös reformoknak akar a magva lenni. Nem a hivatali stréberség, hanem igenis a hivatali lelkiismeretesség elvitázhatatlan ténykörülményeit látják ebben a rendeletben.

A mai időben bizony nagy kísértésnek van kitéve az erkölcs. Szóban és írásban szabadon lehet bárki az erkölcostelenség ágense, sőt a modernizmus tótágast állította a világot és erkölcsnek tartja a bünt s gunyosan lekicsinyli, a tudatlanság fekete ködébe burkolja az erényt. De hisz nem erről akarunk beszélni, hanem igenis beszélni akarunk az árvaszéki intézmények nemes és fontos hivatásáról. Az árvaszéki hivatalt eddig csak egy olyan büroinak tekintették, mely nyilvántartja, ki és be indekszeli az árvákat, t. és t. gyámokról gondoskodik, a kiket azután nagyszigorúan megszámlalt, nézi a formákat, kifogásol a számadásban egy felesleges gombostűt is, de ami az árvaszékek legfőbb hivatása volna a gyámoltak erkölcsi védelme, erkölcsi felemelése s e szellemben való nevelése, azzal eddig vajmi keveset törődtek. Pedig ez a fontos, ez az eleven husba vágó, ez az ami magasztos-

ságot, ami nemes irányt ad a törv. hat. árvaszéki intézményeknek.

És mindezt egy szürke rendelet juttalja most eszünkbe. Mennyit tehettek volna és nem tettek hosszú idők leforgása alatt az árvaszékek! Nem mondunk sokat, de ha a maihoz hasonló irányu rendeletek sürűben láttak volna napvilágot, talán még a lelencház intézménye is feleslegessé vált volna és sok békés, egyetértő boldog családi tűzhellyel lenne gazdagabb nagy Magyarország.

Igaz a nép legalacsonyabb rétegénél az erkölcsi érzék nem áll valami klasszikus nivón, de művelni, nevelni, felemelni kell a népet erre a klasszikus nivóra. Ezt célozza Verner Kálmán szociális rendelete. Nemcsak az akták elintézését, a hivatali rendtartást, a betűk és sorok piramissá növekedését tartja ő fontosnak, de leginkább fontosnak tartja, hogy ezek az akták, ezek a sűrűn tele írott lapok egy igazi, egy ideális, egy szent célt szolgáljanak: a magyar erkölcsök megjegecsesítését.

Manapság már a törvény szigorú paragrafusai tülön-tül is kiterjeszkednek arra, hogy — egy régi kifejezéssel szólva — „az árvák vagyónába hiba ne essék.” S most jön egy újabb fordulat a paragrafusok utvesztőjébe, a Verner Kálmán rendelete, hogy „az árvák erkölcsében hiba ne essék.”

Ki ne karolná föl, ki ne fogadná lelkesedéssel, ki ne méltányolná ezt a mindnyájunk által érzett nagy hiányt pótló gondoskodást, mellyel talán hivatali elfoglaltságból, vagy talán az emberi természetből folyó indolenciából eddig vajmi keveset

törődtek. Az árvák sorsát boldog Isten birta. Mit tartozott ez az árvaszékhez, elég, ha úgy, ahogy rendben volt a számadás. Pedig haj, de kevesebb vadházasság, de kevesebb zülött erkölcs, boldogtalan családi otthon volna széles ez országban, ha sok Verner Kálmán lenne.

Kérdjük: az árvaszék vajjon azzal tölti-e be hivatása magaslatát, ha csupán megőrzi a számadatok rideg igazságát, a kétszer kettő csalahatatlanságát, vagy azzal-e, ha jövőt, biztos utat jelöl ki, az erkölcsnek egyenes irányt, a boldogulásnak biztos révbe vezető ösvényt? Azt hisszük, hogy az erkölcsi tőke mindig túlhaladja az anyagi fölényt. Amily igazán közre kell működni és őrködni az árvák vagyoni érdekeinek mogóvásánál, annál igazabban, annál kitartóbban kell véde-nünk azok erkölcsi tisztaságát.

Erköcs nélkül a leggazdagabb árva is csak gazdag koldus, míg föl-szerelve az erkölcs tiszta hófehér ideális fegyvereivel a vagyontalan árva is irigylésreméltó gazdag. Adja Isten, hogy fogamatja legyen az árvaszék üdvös rendeletének, adja Isten, hogy áldás fakadjon nyomán s magva legyen annak a terebélyes mustárfának, melynek hűs lombjai alatt békés menhelyet, biztos védelmet találnak a sok kísértésekkel küzdő magyar erkölcsök.

Berchtold gróf kihallgatáson.

Bécs, január 21.

A király ma délelőtt a rendes előterjesztése után Berchtold grófot, utána pedig Daraváry államtitkárt fogadta külön kihallgatáson.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

A béke felé.

Törökország nehezen ugyan, de úgy látszik mégis csak teljesíti amit tőle a szövetségesek és a nagyhatalmak kívánnak. Csütörtökre várják a választ, mely ha nem is ad meg mindjárt mindent, de a további tárgyalásra alkalmas alapot teremt.

A török engedni fog.

Bécs, jan. 21.

Konstantinápolyban ma összeül a hagyományos diván, a török birodalomnak nagytanácsa a melyet oly elemekből állítottak össze, hogy a török kormány fedezve lesz, ha enged a nagyhatalmak nyomásának. A török kormány hír szerint bizonyos még meg nem állapított feltételek mellett belenyugszik a változtathatatlanba és honorálni fogja a nagyhatalmak kívánságát. A porta válasza a legjobb esetben csütörtökre várható. Ezzel az a hír is elveszti aktualitását, hogy Oroszország a török kormány csökönysége esetén szakítani fog eddigi semlegességével és megszállja az örmeny vilajeteket. Ezt a hirt különben Berlinben is abszurdnak tartják.

A török nemzetgyűlés.

Konstantinápoly, jan. 21.

A miniszteri tanács ma fogja megállapítani a nemzetgyűlés összehívásának napját. A meghívók már ki vannak állítva, úgy hogy a nemzetgyűlést máról holnapra össze lehet hívni. A gyűlésnek összesen száz tagja lesz.

Konstantinápoly, jan. 21.

Még nem bizonyos, vajjon a diván a portára vagy a palotába fogják-e összehívni, valamint az sem bizonyos, vajjon a divánnak tanácskozó vagy szavazó joga lesz-e.

Skutari az albánoké lesz.

Frankfurt, jan. 21.

A Frankfurter Zeitung értesülése szerint Olaszország és Ausztria és Magyarország be-

folyása következtében Skutarirol megegyezés jött létre. E szerint a törökök által oly fényesen megvédelmezett város az albánoké lesz és Montenegrót, amely mindig pénzzavarokkal küzd, pénzzel fogják kárpótolni.

Drinápolyban kolera.

Szófia, jan. 21.

Drinápolyból érkezett menekülők jelentik, hogy a városban kolera és pestis pusztít.

Döntés csütörtökön. A béke biztosítva.

London, jan. 21.

A béke hír szerint biztosítva van. A miniszteri tanács tegnap a szultán szentesítésének fontartásával elvben elhatározta, hogy az eléje terjesztett békés megoldások valamelyikét elfogadja. A döntés csütörtökön lesz a birodalmi tanács összehívása nélkül.

Orosz hajók cirkálnak.

Konstantinápoly, jan. 21.

Egy orosz hajóraj Heraklea előtt cirkál. Az orosz önkéntes flottának Kie szállítás-hajója a Boszporus előtt vesztegel. Két másik hajó az égei tengerből ma megy keresztül a tengerszoroson.

Betiltott Vizkereszt.

Athén, jan. 21.

Roduszból az olaszoknak a lakosság ellen elkövetett újabb erőszakosságát jelentik. A lakosok vizkereszt napját az eddigi ünnepies hagyomány szerint akarták megünnepelni. Ez az ünnepiesség az embereknek a víz alá merüléséből áll, amit a törökök is mindig eltértek. Az olaszok azt hitték, hogy görögbarát tüntetésről van szó, s a tengerparton egybegyűlt tömeget minden tiltakozása ellenére szuronyral kergették szét.

A franciák élénk fantáziája.

Páris, jan. 21.

A Matin mai számában cikket közöl a külső helyzetről, amelyben a következőket mondja:

Kétségtelen, hogy Németország mérseklő befolyását érvényesítette. Németország ez idő szerint kissé haragszik Ausztriára és Magyarországra s bosszankodva tapasztalták, hogy Ferenc Ferdinánd királyi herceg a hármasszövetségi politika súlypontját Bécsbe akarta áttenni s megkísérelte, hogy Németországot kalandos politikába kergesse. Vilmos császár e miatt nagyon el volt kedvetlenedve és Ferenc Ferdinánd királyi hercegnek legutóbbi találkozása alkalmával ezt mondta:

— Azt látom, hogy tulságosan sokat csörteted az én kardomat!

A képviselőház ülése. A képviselőház ma, szerdán délelőtt 11 órakor ülést tart. Az ülés csak formális jellegű, mert hisz napirendjén mindössze a legközelebbi teendők megbeszélése szerepel, öt pere napirend, melyet az előterjesztések és az irományok bemutatása sem igen tud tartítani.

A mai ülés azonban politikai szempontból mégis fontos és jelentős, mert ma történik az első lépés a politikai döntő ütközet felé. A munkapárt ugyanis holnap a 24-iki ülés napirendjére fogja kitűzni a negyventagu választójogi bizottság kiküldését. A kormány sem a munkapártból kilépettekre, sem a pártonkívüliekre mint ellenzékre nem számíthat, mert a kilépettek tegnapi ülésükön már előre tiltakoztak még a bizottság kiküldése ellen is.

A parlament ellenzéki pártjai a holnapi üléssel szemben a régi taktikával élnek. Az intéző-bizottság délelőtt 10 órakor a néppárti körben értekezletet tart, amelynek határozata ma már nem kétséges. Az ellenzék a parlament ülésein nem vesz részt.

A kormány e hó 24-én ma még bizonytalan időre elnapolja a Ház üléseit. Ezalatt az idő alatt a választójogi bizottság ülésezik, ami a kitiltások szempontjából ülésnap számba megy.

MITRÁS TANÁR UTAZÁSA CSERMŐRE.

Mitrás János korántsem tanár, hanem csak jójövedelmű hentes mester ott valahol Belényes környékén. Hogy mi mégis tanári címet adtunk neki, azt az alább elmondandó esetben fogjuk megindokolni. Ez a Mitrás János a feleségével és annak egy barátnőjével valami bevásárlási ügyben az aradmegyei Csermő községbe akart utazni. Tudvalevőleg Belényesből Csermőre úgy lehet eljutni, hogy az ember előbb Solyomig, megy vonaton, onnan pedig kocsival át Csermőre. Solyom pedig Csermőtől majd annyi távolságra van, mint Belényes Solyomhoz.

Mitrás János uram a feleségével és ennek barátnőjével felpakoloztak hétfőn reggel és Solyomig vonatoztak. Itt akartak kocsit fogadni, a melyen tovább folytathatták volna az utat. Solyom azonban koránt sincs kocsi fogadásra berendezve. A Mitrás társaság nem kapott kocsit.

Ezen a csekélységen nem nagyon ütközött meg Mitrás. Elindult, hogy kocsit keressen a szomszéd falvakban. Ugy látszik a szerencse nem nagyon kedvezett Mitrásnak, mert a szomszéd községben sem kapott kocsit. Erre nagyot gondolt a mi utasunk. Visszament, de csak egyedül és az asszonyok tudta nélkül Köröstárányra. Ez a jó magyar falu, mint tudjuk, éppen Belényes alatt van. No ez nem volt baj Mitrásnak, sőt örült neki, mert Kö-

röstárányban kapott kocsist, aki hajlandó volt a Solymon megrekedt társaságot Csermőre átvinni.

Mig Mitrás uram begyalogolta a havas vidéket, addig a két asszony előbb a haját tépte mérgébe, később kétségbeesve tudakolták mindenfelé, hogy a farkasok nem ették-e meg valahol a derék férjet. Nagy sajnálkozás közben zörgött be a tárkányi szekéren hétfő este Mitrás, nagy gaudiummal ujságolván, hogy van kocsi. A két asszony, akik éppen hétfőn akarták Csermőn elintézni dolgukat, dühösek voltak, de a farkasok által megevettnek hitt férj visszaérkezésének öröme ellensúlyozta a haragot.

Még hétfő este tovább folytatták az utat Mitrásék. Kedélyesen diskuráltak a szekéren, mikor észrevették, hogy egyre lassabban haladnak és vagy a szekér, vagy a föld sülyed alattuk. Körülnézett a kis társaság, de csak azt konstataáltak, hogy a föld az nem sülyedt el, ellenben a kerék agyig jár a finoman felázott szántóföldön, ahova betévedtek. Ép azon tanakodtak, hogy merre jussanak ki a kátyúból, mikor a sötétben egy fegyveres emberi alak jelent meg a közeli fák alatt.

— Csak ép ez hiányzott még, hogy ki is raboljanak, talán megöljenek bennünket! Mondta a hentesné.

— Ne félj anyjuk. Itt a pisztoly. Bátorította a remegő asszonyokat Mitrás és nagy igyekezettel kereste a kézi táskája kulcsát, melynek segítségével az emberölő szerszám-

hoz juthat. A kulcs nem volt sehol. Otthol maradt Belényesben.

— Nincs pisztoly! Ki ki védje magát, ahogy tudja. Adta ki a jelszót a hős Mitrás, aki életében sok életet kioltott már, az igaz, hogy azok egyike sem volt haramia. E közben a fegyveres alak egyre közeledett. Minél közelebb jött, annál jobban fogyott a Mitrásék bátorsága. Végül a szekér elé került a fegyveres alak.

— No most. Mondta az egyik asszony Mitrásnak.

— Mit no most! Hadd kezdje ő. Én nem kötök bele.

De a fegyveres ember nem mutatott valami veszedelmes hajlamokat.

— Nem tudják kendtek, hogy itt csak a papnak meg a tanítónak szabad járni. Szólt meg végre a fegyveres, aki nem volt más, mint a kerülő.

Erre megnyugodtak Mitrásék és nyomban kész is volt a felelet.

— Hát én meg tanár vagyok. Mondta kidüllesztett mell Mitrás.

— Tanár. Azt nem mondták, hogy annak is szabad, hát csak forduljanak vissza.

Mit voltak kénytelenek tenni, visszafordultak és kedden délbe szerencsésen meg is érkeztek Csermőre. Hogy mi történt Csermőn? Oh semmi. Csak a tanár ur arcáról bőristül verték le az ut porát a gyöngéd női kacsók.

Plutó.

Várady Zsigmond temetése.

Dr Várady Zsigmond elhunyt országgyűlési képviselő tetemeit tegnap délután helyezték örök nyugalomra. A temetési szertartás alatt óriási közönség jelent meg. Jelen voltak Teleszky János pénzügyminiszter az elhunyt rokona, Székely Ferenc volt igazságügyminiszter, Beöthy Pál a Ház alelnöke és a képviselők közül mintegy harmincan. A gyászos ház környékét mindenfelé ellepte a közönség nagy tömege. Délután 3 órakor vette kezdetét a temetési szertartás, melyet Haypál Benő budai református lelkész végzett, szép beszédet intézvén az elhunyt koporsója felett. A temetési szertartás után a koporsót a Kerepesi-uti temetőbe vitték és ott örök nyugalomra helyezték.

Várady végrendelete.

Tegnap délelőtt kilenc óra után olvasták föl a budapesti VI. kerületi járásbírószágon Várady Zsigmond egyik végrendeletét, amely Charmant Oszkár budapesti közjegyzőnél volt letéve. A végrendelet felolvasásánál jelen voltak dr Grainer Béla, Charmant közjegyző helyettese és Várady Gábor helyett dr Áron Géza ügyvéd, Várady Zsigmond ügyvédtársa. A végrendeletet Spezák Kálmán bírósági jegyző olvasta fel.

Ezt a végrendeletet 1912. május 7-én tette Várady Zsigmond Charmant Oszkár közjegyző előtt. A végrendelet így kezdődik:

„Alulírott dr Várady Zsigmond ép elmével a következő végrendekezést teszem; fenntartva a Mezey Mihály és dr Orley György közjegyzők előtt tett rendelkezésemet.”

A végrendelet hat pontból áll. Vagyona-nak egyharmad részét a nagyváradi ev. református egyházra, egyharmad részét a nagyváradi László király szabadkőműves páholyra és a harmadik harmadot vérrokonaira hagyja Várady Zsigmond.

Várady Etelkának 50.000 koronát hagy.

Dr Áron Gézának 5000 koronát és jogi könyveit.

Feleségének, Goldberger Etelnek, akinek anyagi viszonyait már a házassági szerződés megkötésekor rendezte, évi 2400 korona tartásdíjat rendel s ezenkívül az ingóságait is neki hagyja.

A végrendelet jelzi, hogy Teleszky Jánosnál is van egy pótvégrendelete letéve. Ezt Teleszky János tegnap deponálta is a bíróságnál, ezt már tegnap felolvasták.

A bihari mandátum. Egyre bizonyultabbak a bihari mandátum körüli kombinációk. Ezeket a kombinációkat a lapok csinálják. Jelenleg úgy áll a dolog, hogy eddig csak két komoly jelöltről lehet és van is szó. Balogh Jenő igazságügyi miniszter. A minisztert hir szerint már ma fel is fogják kérni a jelöltség elfogadására.

A főkérést Péchy Károly a munkapárt bihari elnöke, Váry András bihari jegyző és Marjai Albert községi bíró fogatnosítják, akik a temetésen a kerületet is képviselik. Balogh Jenő azonban minden valószínűség szerint nem fogja elfogadni a jelöltséget.

Annál inkább emlegetik Buday József. dr nevét, akit az eddig kombinációba hozott egyének körül legszívesebben választanak meg. Szalárdon befejezett ténynek

mondják, hogy Buday lesz a kerület képviselője. Biharon a hangulat szintén Buday mellett nyilvánul meg. Budayt különben már Biharban mindenütt ismerik még pedig úgy, mint agilis tevékeny embert, akivel a kerület sokat nyerne.

A biharmegyei munkapárt bár még hivatalosan nem nyilvánította, de határozottan szintén Buday mellett van. A függetlenségi párt részéről emlegetett jelöltek: Buza Barna, Adorján Emil és Halász Lajos kombinálása minden komoly alapot nélkülöz. Nagyon valószínű, hogy a választás alatt a szociálisták is állítanak jelöltet.

A függetlenségi kombinált jelöltek között Buza Barna emlegetése volna még figyelembe vehető, azonban a hosszupályi bukás nagyon sokba került neki és újabb összeget nem igen fog áldozni egy kétséges választásra, mely ki tudja meddig ad mandátumot a megválasztottnak.

Különben eddig még nem intézkedett a Ház elnöksége a választás iránt. A vármegye állandó választmánya még semmiféle értesítést sem kapott. Valószínű, hogy a temetés megtörténte után egy-két nappal már ki is fogják írni a választást.

Ököllet a rendőrré.

*

Nagyváradi éjszakai életének botrányos esetei szoktak lenni. A rendőri krónikák meglehetősen sablon szerint közlik ezeket az éjszakai történeteket, pedig nem ritkán nagyon jellemző részletei szoktak lenni egy ilyen botrányban. És jaj annak, aki véletlenségből belekeveredik egy ilyen éjjeli kalandba, amelyeken legtöbbször dolgozni szokott az éles apacsieska is.

Ezuttal azonban uri emberek fehér bőrére osztozta az ütlegetek még pedig az éjszakai szolgálatban elfáradt szegény rendőrnek. A durva inzultusnak egyelőre hatóság elleni kihágás jellege van, de amint értesültünk, a rendőrfőkapitányság át fogja tenni az ügyet a vasuti üzletvezetőséghez a fegyelmi eljárás megindítása végett.

Az éjszakai botrány részleteiről rendőri munkatársunk a következőket jelenti:

E hó 21-én éjjel 1 órakor éktelen kiabálás verte föl a Szaniszló-utca téli csöndjét. Három vasuti tiszt, névszerint Kedves Jeremiás, Goldstein Miklós és Weisz Zoltán hangos kiabálással vonultak végig az utcán, bezörgettek lakásokba, döngették a kapukat, botokkal verték a lakások falait és a tolongás tájékán el kezdték kiabálni, hogy tűz van, tűz van!

Bent a szolgálati szobában virrasztott Mezei Ferenc rendőr és Dávid László tűzoltó. Egyszerre hallják, hogy kívülről valaki megveri az ablakot.

— Hé, rendőr! Tűz van, jöjjön ki!

A lármára a rendőr kifutott, a tűzoltó pedig felverte a laktanyát, telefonált a központba, készenlétbe helyeztette az összes szerkocsikat és a mentőket is.

Ezalatt az utcán izgalmas jelenetek játszódtak le. A rendőr szembetalálta magát 3 röhögő urral, akik tulhangosan szidni kezdték a rendőrt.

A rendőr rögtön látta, hogy beugratták és csendesebb viselkedésre intette a plasztro-nos urakat.

— Hogy mer maga bennünket leintetni? — támadtak reá.

— Most már felszólítom az urakat, hogy igazolják magukat, mert máskülönben botrányt okozó utcai viselkedésért előállítom mind a háromjukat.

Erre az urak rárohantak a rendőrré és Dávid László tűzoltó is látta, amikor ökleikkel jobbról-balról, elülről-hátulról verni kezdték a rendőrt. Az ütlegek sűrűn hulltak s olyan lökéseket kapott szegény rendőr, hogy beleszedült és térdrebukott a nekivadult „uri” emberek között.

A tűzoltó ekkor odaugrott és belefújt a vészszipba. Ő is kapott egy-két oldalba hajítást s ha nem jön a vészjelre Sebestyén Gyula lovasrendőr, akkor még csinosabb verekedést rendeztek volna a hős urak.

A lovasrendőr elől Kedves és Weisz megfutottak, egyedül Goldsteint sikerült elfogni. Elő is állították. Igazolta magát: vasuti felvigyázó.

A fellármázott tűzoltókat alig lehetett megnyugtanni. A rendőrség aztán tegnap kinyomoztatta a másik két „uri” embert is és így megindították ellenük a kihágási eljárást.

Azonban sokkal súlyosabb következményei lesznek ennek a botrányban a fegyelmi uton, amit meg is érdemelnek ilyen dologért.

Világot járt szélhámós?

Akit már egy év óta köröznék.

A nagyváradi rendőrség bűnügyi osztálya most egy élő rébusz megfejtésén töri a fejét. Egy ember okoz most gondot a földszinttől a második emeletig, mert nem tudja megállapítani a kilétét egy embernek, aki végig barangolta már a félvilágot s éppen úgy a falhoz állította már a magyar hatóságokat, mint a Lajthán tuli policájt.

Annyit minden nagyobb rendőri tehetőség nélkül is meglehet állapítani, hogy nem közönséges csirkefogóval, hanem valami nagy stílusú szélhámossal van dolga a detektíveknek, aki most a nagyváradi rendőrséget akarja egyszerűen lóvá tenni.

Néhány héttel ezelőtt a margittai főszolgabírói hivatalban jelentkezett egy fiatal ember s azt állította, hogy constanceai (Románia) illetőségű; haza szeretne menni, de elfogyott a pénze, tehát a hatóság könnyűszerrel, kényszerutlevél mellett szállíttassa a román határig; ott azután majd csak elboldogul. A neve különben Juaneszkü Alexander.

A főszolgabíró azonban kényszerutlevél helyett átadta az embert a csendőrségnek s egyben megkereste a budapesti román konzult, hogy mit csináljanak Juaneszküval, aki állítólag katonaszökevény.

A válasz csakhamar megjött a konzultól, azzal, hogy Juaneszküval csináljanak amit akarnak, nekik nincs rá szükségük, mert nem romániai s ezen állítása csak hazugság.

Ilyen előzmények után a csendőrség még nagyobb szeretettel vette körül érdekes vendégét s különösen arra volt kíváncsi a csendőrség, hogy ki hát tulajdonképpen és valójában a fiatalember, aki nem hagyta magát sokáig esiklandozni, hanem beszélt bőven és szaporán.

— Rozen Mihálynak hívják — mond — nagykarolyi illetőségű, 21 éves vagyok. Csak azért mondtam magamat románainak, mert ingyen akartam eljutni a

határig és Románia különböző tengerszéli városaiban óhajtottam foglalkozást nyerni. Mint aki jól levetette inkognitóját, kényelemnek adta át magát.

A csendőrség azonban átkísérte a 37. gyalogezred kiegészítő parancsnokságához, hogy kiderítsék, hadköteles-e vagy katonaszökevény. Azonban csakhamar kitűnt, hogy az ipse hazudott s amit a csendőrség előtt mondott, hazugság.

Igy azután ismét más kézbe került, mivel a katonai parancsnokság átadta a nagyvárad rendőrségnek, hogy állapítsa meg, ki hát tulajdonképen az ifju, aki a falhoz állította a szolgabírószéket, csendőrséget.

A nagyvárad rendőrségén az egyik detektív jobban szemügyre vette a széghámosnak látszó fiatalembert, aki annál ismerősebbnek tűnt fel előtte, minél tovább nézte.

A Rendőri Közlöny 1911. évi egyik számában tényleg mint ismeretlen származású egyénnek az arcképét összehasonlította az áll Rozen Mihályjal akinek a személyleírását a nagyszebeni m. kir. határrendőrkapitányságnál a következőkben közölték:

"A folyó évi február hó 11-ike óta magát Folbert-Aulér Sándor Maximilián, Tassiló, Teodor, Volf Sándor és legújabbban Wittenberg Sándornak vallott 19 éves, siketnéma egyén (szimulálta a siketnémaságot) áll őrizet alatt. Kinek személyazonossága eddig megállapítható nem volt. Allítása szerint majd életben lévő majd elhalt szülei Wittenberg Sándor és neje Márkus Teréz, majd Dumolovics Juliánna néven kölni, majd szentpéter (Krajna) születésűnek. Kölni lévi ujjal, legutóbb Pelsdorfi illetőségűnek mondta magát, nyelve kivan vágva, melyet állítólag 1898-ik évben Nagykatán kóbor cigányok vágta ki. Minek folytán Budapestre a Rókuskórházba szállították. Felgyógyulása óta Európásteret bolyong. Jól ír magyarul, németül és románul. Foglalkozása villanyszerelő és feltűnően intelligens. Minthogy a kérdéses egyén, kinek fényképét közöljük, személyazonossága meg nem állapítható, mert okmányai nincsenek, ellentmondó valóságai pedig mind valótlannak bizonyultak. Megkeresem az összes hazai hatóságokat, hogy hatóságuk területén, ezen egyén kitérére nézve, nyomozást megejtsen és az esetleges eredményt sürgősen közölni sziveskedjenek."

Annyit megállapított a rendőrség, hogy ezen körösvény kibocsátása után az eljárást megindították és Nagykaroly mondatott ki illetőségi helyéül, ahova toloncolták. Csakhamar azonban eltávozott onnan bucsu nélkül s nyakába vette a világot, míg most Margitán olesó utazásra jelentkezett.

A nagyvárad rendőrség az állítólagos Rózen Mihály bizonyára zavaros multjára nézve tudakozódik a szomszéd törvényhatóságok rendőrségénél, mert nem lehetetlen, sőt nagyon is valószínű, hogy egy nagyborszabású jómadárral van dolga.

Egyelőre a toloncházba internálták. Majd csak ellesz ott addig, míg kitavaszodik.

Székelv nyílt levele. Székelv Ferenc a volt igazságügyminiszter az Estben közzétette nyílt levelét, melyet szombathelyi választóihoz intézett. Ebben részletesen okolja meg állásfoglalását és szigorú kritikában részesíti a kormány választójogi javaslatát, melyet sem általánosnak, sem egyenlőnek nem tart. Avval azonban adós maradt, hogy miért nem lépett ki előbb.

Rajner főherceg jobban van.

Bécs, január 21

(Saját tud.) Rajner királyi herceg állapotában némi javulás állott be, a hurut enyhült s a beteg ma reggel elég jól érezte magát.

..HIREK..

Tájékoztató.

Január 25. Általános Takarékp. közgyűlése.

Január 26. Délelőtt 10 ó. Nagyvárad Takarékpénztár közgyűlése.

Február 2. D. e. 10 ó. Nagyvárad Hitelbank közgyűlése.

Február 9. A Szigligeti Társaság Rákosi ünnepélye.

*** Vetítőest a Katholikus Körben.** Tegnap este folytatta a Katholikus Kör vetítőelőadásainak a sorozatát. Most is, mint mindig, színiültig megtelt a Kör nagyterme elegáns és előkelő közönséggel. Ezúttal a természettudomány köréből vette tárgyát a vetítőelőadás. Bertram Brunó premontrai tanár volt az előadó, aki *Utazás a világűrben* címmel tudományos és amellet népszerű módon vezette be hallgatóit a csillagok fenséges világába; megmutatva, hogy milyen szemmel és gondolatokkal kell néznünk és csodálnunk a tudomány fényénél a csillagok, az égitestek gyönyörű ragyogását. Az élvezetes előadást, amely mindvégig a legteljesebb mértékben lekötötte a közönség figyelmét, meleg tapsokkal honorálták a jelenvoltak. — Legközelebb *Lacsny Ince* premontrai tanár a *tropikus vidékekről* fog előadást tartani, azonkívül mozgóképekben kerül bemutatásra a Victoria Regia virágzása.

*** A nyilvános könyvtár személyzetének fizetése.** A városi nyilvános könyvtárhoz szervezett könyvtárőr és szolgálások illetményeit Nagyvárad város törvényhatósága akként állapította meg, hogy a könyvtárőr a X. fizetési osztály 3. fokozatába tartozik, 2000 korona kezdő fizetéssel, 720 korona lakbérrel és 4—4 évi előlépéssel a magasabb fokozatba; tehát 12 évi szolgálat után lép be a XI. fizetési osztályba. A szolgál fizetését pedig 740 koronaában, 200 korona lakbérben és 64 korona lábbeli pótlékban állapították meg. A belügyminiszter értesíti Nagyvárad városát, hogy a közgyűlés ezen határozatát jóváhagyja, azon megjegyzéssel, miszerint bár a könyvtári illetmény az 1912. évi LVIII. teikk szerint állapított meg, ezen állás nem tartozik ezen törvény hatálya alá.

*** Halálozás.** Tompaházi Ladányi Gyuláné szül. Benkovits Mária, Ladányi Gyula kir. tanácsos, a pénzügyminiszteriumi gazdasági hivatal nyug. igazgatójának neje, 62 éves korában, hosszas szenvedés után meghalt. Belányi Imre, a városi villamosmű igazgatója anyósát gyászolja az elhunytban. Temetése ma, szerdán, január 22-én délelőtt 10 órakor lesz a Balassa-tér 5. sz. háznál.

*** Miniszteri rendelet gyógyszerész segédek és gyakornokokról.** A kultuszminiszter a női gyógyszerészgyakornokok és a gyógyszerészsegédekre vonatkozólag két rendeletet küldött a törvényhatóságokhoz és így Nagy-Várad városához is. Az egyik rendelet a női gyógyszerészgyakornokokról szól. A miniszternek ugyanis tudomására jutott, hogy nőket felvesznek gyógyszerészgyakornokoknak, akiknek a mi-

niszter csak később adja meg az engedélyt: ennek dacára az engedély kiadása előtti időt is beszámítják a gyakornoki időbe. Ezt megtiltotta a miniszter s a rendelet szerint a nőknek a miniszteri engedély elnyerése előtt gyógyszerértárban töltött gyakornoki szolgálata érvénytelen és az előírt gyakornoki időbe sem egészben, sem részben be nem számítható. — A másik rendelet szerint a gyógyszerészsegédek, ha nem még az új szabályrendelet előtti időben nyertek oklevelet, csak 3 évi segédeskedés után kapják meg a gyógyszerészmesteri oklevelet.

*** Az árt palackok kötelező megjelölése.** Folyó évi január hó elseje óta érvényes a kereskedelmi miniszternek az a rendelete, amely előírja, hogy minden bort, sör, vagy egyéb szeszes italt tartalmazó palackon a mennyiséget a szabályozott módon meg kell jelölni. Mivel a 11. §-ból álló rendelet értelmében érzékeny büntetés éri mindazokat, akik az említett folyadékokat tartalmazó zárt palackokat megjelölés nélkül hoznak forgalomba, a kérdéses rendelet megismerése mellőzhetetlen a sörgyárakra, sörkereskedőkre, bortermelőkre, fűszer és vegyeskereskedőkre, rumgyárosokra stb. nézve. A több oldalról megnyilvánult kérelem alapján ezért Lendvai Jenő a temesvári kereskedelmi és iparkamara titkára egy a rendelet egyes szakaszait ismertető füzetet írt, amely a temesvári Uhrmann Henrik cég útján 60 fillérért megszerezhető. Az ismertetést haszonnal forgathatják az iparhatóságok is, melyekre a kihágások ügyében való eljárás tartozik. Nagy-Várad, 1913. január hó 18. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: Dr Moskovits József, elnök. Dr Sarkadi Lajos, titkár.

*** Barcsay Domokos halála.** Barcsay Domokos halála politikai körökben igen nagy részvétet keltett. Az elhunyt erdélyi főúr, akit fejedelemség tituláltak barátai, egyéniségét az összes pártáryalatok hívei nagy szeretettel övezték. Temetése ma, szerdán délután lesz. Az elhunyt főúr utolsó kívánsága az volt, hogy Ravasz László bánffyhungyadi ref. lelkész temesse.

*** Nagy tűz s mezőtelegi pályaudvaron.** Hétfőn este 8 órakor eddig ismeretlen okokból kigyulladt a magyar aszfalt gyár egyik gépháza. Bár a tüzet hamar észrevették, ennek dacára az óriási gyorsasággal terjedő lángokat megakadályozni nem lehetett pusztító utjukban. A gyár gépháza teljesen porrá égett. A kivonult gyári tűzoltóságnak kemény munkát adott a tűz más telepre való átlépésének megakadályozása. A pályaudvaron tudvalevőleg egy egész sor más gyártelep van, ahol rengeteg halmaz gyúlékony anyag, aszfalt, bitument, petroleum, benzín és szurok van felhalmozva. A tűzoltók emberfeletti erővel végezték munkájukat és sikerült is a tüzet egyedül a Magyar Aszfalt gyár telepre szorítani. A tűzvizsgálat ma lesz. A kár óriási.

*** Véres János napja.** Belényesi tudósítónk jelenti, hogy ott véresen végződött hétfőn este az oláhok János napja. Toma Juon, mint minden évben, az idén is sok vendéget hívott meg János napjára. Hivatalos volt oda Petre József is hugával, Mártával, akibe különben Toma szerelmes is volt. A János-estélyen valami miatt összeküldöztek a szerelmesek, még pedig annyira, hogy Toma a leányra támadt és meg akarta verni. A szorongatott helyzetben lévő leánynak bátyja, Petre sietett segítségére. Toma erre az udvarra futott és egy doronggal rontott Petrére és hugára. Petre hugával együtt hazamenekült, mindenütt üldözve Tomától és

az egész vendégseregétől. Petre odahaza lekapta a falról kétesövű vadászfegyverét és azzal az üldözők közé lőtt. A lövés Toma Juonnak a kezét, Toma Vaszalnak a fejét, Toma Illésnek a karját érte. A lövés után az egész közönség szétfutott. A sebesülteket beállították a kórházba.

*** Felfüggesztett jegyző.** A székellyhidi járás főszolgabírója Tatár József érkezőkúti jegyzőt állásától hivatali mulasztásokért felfüggesztette és Tóth Emil jegyzővel helyettesítette a felfüggesztett jegyzőt. A véghatározatot beküldte a vármegye alispánjához is és kérte, hogy a felfüggesztett jegyző fizetését felerészben szüntesse be a letiltott részt Tóth Emil helyettes részére utalja ki. A fegyelmi ügyben csak a vizsgálat lejárta után lesz jogerős ítélet hozva.

*** Felülfizetések az olaszii közs.** polgári leányiskola segítő egyesületi ünnepélyén: Lukács Ödön 1, dr. Goldberger 1, Bakator József 1, Balajthy Jenő 1, Wechsler Adolf 1, dr. Bozóky Alajosné 4, Friedlander Juliska 1, Havali Vendelné 40 fill., Rechtné B. Zsófia 2, Szücs Izsóné 1, Farkas Etelka 1, Steiner 2, Kiss Istvánné 2, Klein Mórné 3, Vohl Ilona 1, Moskovits 2, Agoston Péterné 2, N. N. 1, összesen 30-40 korona. A jószívű adakozóknak ez uton is köszönetet mond az elnökség.

*** Ellopták a zsebórát.** Tamás Gyula helybeli lakos panaszkolta, hogy ismeretlen tettes a Nagy pipa vendéglő előtt egy A betű jelzésű villamos kocsi zseboráját ellopták. Amidőn a villamosba beszállt, megnézte, hány óra van, — de midőn a Szt. László-térre ért, már a zseborája zsebéből eltűnt. Aki megkeríti az órát, 5 korona jutalmat kap.

*** Elemelték a pecsenyének valóit.** Kroó Sámuel helybeli lakos, ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, hogy egy hizott libát és egy pulykát a nyitott ketreből ellopott.

*** A kamara értesítései.** Tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy az Egyesült Osztrák Hajózási r.-t. megküldötte 15. számú új teher tarifáját (irány Triesztől és Fiumétől Newyorkba, Philadelphiába és New-Orleansba) mely a kamarai irodánál hivatalos órák alatt tájékozódás végett rendelkezésre áll. Bosznia és Hercegovina országos kormánya több erdőterületen kitermelendő bükk-, fenyő, illetve haszon- és tűzifa eladására pályázatot hirdet. Pályázati határidő: 1913. február hó 14. A pályázatra vonatkozó részletes feltételek a kamara irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Nagyvárad, 1913. január hó 20. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamra: Dr. Moskovits József, elnök. Dr. Sarkady Lajos titkár.

*** Bihar község az orvosa ellen.** Nem mindennapi ügyben hozott a bihari képviselőtestület határozatot legutóbb tartott ülésén. A testületi tagok ugyanis felpanaszolták, hogy a bihari orvos dr. Péchy Károly nem tartózkodik állandóan a körzet székhelyén, sőt legtöbbször Nagyváradon időzik, honnan elő sem lehet hívni egykönnyen. A kör orvos gyakori távolléte ártalmára van a közegészségügynek. A kör orvos ellen különben igen sok per van folyamatban és ezek okozzák az orvos távollétét. A perek tárgyalása miatt ugyanis Péchynek a nagyvárad bíróságnál kell megjelennie. Nehogy a jelenlegi állapot nagyobb kellemetlenségnek legyen előidézője, a képviselőtestület elhatározta, hogy határozatilag fogja kérni az alispántól dr. Péchy Károly felfüggesztését. Érdekes, hogy a képviselőtestület nem véglegesen kéri a felfüggesztést, hanem csak arra az időre, amíg a peres ügyek befejezést nyernek. A kör orvos peres ügyeiben legalább 150 polgár tanuskodik. A képviselőtestület

egyidejűleg kéri az alispánt, hogy ha a felfüggesztés megtörténik, akkor arra az időre helyettest küldjenek ki a körorvosi székhelyre. A szokatlan képviselőtestületi határozat pár nap múlva fog megérkezni az alispáni hivatalba, ahol már előre jelezték az ügyet. Mindenesetre kíváncsian várja mindenki az alispán döntését, mert hasonló esetre még nem igen volt példa a vármegyében.

*** Felülfizetések a Katholikus Bálon.** A Katholikus Bálra a következő felülfizetések történtek:

Belopotoczky Kálmán, Fetszer Antal, Lányi József, Radu Demeter, Grócz Béla, Karácsonyi János, Bundala Mihály, Kollányi Ferenc 20—20 kor., Bunytay Vince 6 kor., Gábrilly Lajos, dr. Vucskics Gyula, báró Gerliczy Ferenc, Hencz Aurél, dr. Krüger Aladár, báró Stummer Károly, báró Szentkereszty Zsigmond, Gaszner Károly, Kelemen Kálmán, dr. Nyiri Ödön 10—10 kor., dr. Tóth Imre, Vas Bertalan, dr. Stokker József, Kovács Kandid, özv. Sünger Mihályné, Vinkler Jozefa, Sünger Bertalan, Szebeny Gyula, Ulrik Mihály, Salkovits Pál, Kuchta Endre, Krisztik Pál (Derecske), Fröhlich Pál, dr. Molnár Imre, Mokos Sándor, Jancsó Lajos 5—5 kor., Pintér Tamás 4 kor., Lénárd József 4 korona Balázsovits Jenő, Bodala Imréné, Madari Lajos, id. Bondor Mihály, Arnóczky nővérek, Ováry Béla, Belzsnay Antal, özv. Grunwald Henrikné, Gálfi Sándor, özv. Olasz Ákosné, Imrik László, Andriská János 3—3 kor. Sárkány József (Derecske), Kravjanszky Mór, Eray Gilbert, Károlyi I. Irén, Mertz János, Markovits Erzsébet, Kovács József, Kozma Karolin, özv. Schráyer J.-né, Polmann Miklós, Tátray Sándor, ifj. Joó Ferenc, Paróczay István, Pasali Péter, Veisz Samuné, Komáromi József, Kiss Bertalan, Vajnovszky István, Balási Jánosné, Pap János 2—2 korona, id. Szabó Lajos, Nagy István, Kalló István, ifj. Primusz Pál, O. P., Hanzli József, Hotter Mici, Seprenyi Béla, Sprig András, Arnóczky Józsefné, Ilovits Margit, Czigány Ferencné, N. N., Orenics Alajos, Dráveczky Zsigmond 1—1 kor., Leeb Bertalan 1 kor. 20 fill., Zonda György 1 kor. 40 fill., Faragó János 60 fill., Vitális Emilné, Makó Sándorné, Kádár Albertné, Bódis Józsefné 40—40 fillér.

A nemesszívű adakozóknak, kik adományaikkal a Katholikus Népkönyvtár és a Katholikus Legényegyleti könyvtár ügyét mozdították elő, ezuton mond köszönetet a rendezőség.

x Szülők figyelmébe. Legszébb és legjobb ajándék jól tanuló fiuk részére egy jól lövő flóbert. A legnagyobb örömet csakis ezzel szerezhetünk, s semmi más ajándék nem teszi meg azt a hatást, mert a fiuk vérében már benne van a fegyver iránti vágy, ezt minden felnőtt férfi tapasztalatból tudja. Tehát a fiainknak örömet akarunk szerezni és őket a tanulásra serkenteni, úgy vegyünk Ladányi puska műves Rákóczy uti üzletében, ahol jótállás mellett lehet mindenféle árban a legjobbat kapni. Töltények és fegyverjavítások, új fegyverek, lőpor és seret vadászati kellékek nagy választékban. Telefonszám: 269.

Valódi Amerikai és Chas-sala cipők, legjobb Bor. alino és Pichler kalapok

REICHARD áruház

cégnél szerezhetők be.

AZONNAL BÉRBE ADANDÓ

Nagyszalontán az állomástól 5 percre levő ház két szobával és egy üzlethelyiséggel, gazdasági épületekkel, ház mellett 10¹/₄ hold belsőség sok gyümölcsfával, nagyon alkalmas kertészkedéshez, a határban 9¹/₂ hold prima szántóval. Bővebbet **TUKKA GERGELY** bérbeadónál Isaszegen Pest-megyében.

A „Nagyvárad Hitelbank Takaré- és Segélyszövetkezet” VIII-ik évtársulatának kifizetési folyó hó 30-án megkezdődnek.

x Uj tanfolyamok a Rose Nyelviskolában. Január 1-ével új tanfolyamok kezdődnek Rose tanár ábrázoló nyelviskolájában. Mától kezdve be lehet iratkozni német, francia vagy angol nyelvszakokra. A tanítás házon kívül is történhetik. Bővebb felvilágosítást ad a nyelviskola irodája, Rákóczi-ut 3.

x Egy igazán életrevaló és házagpótló intézmény betöltésére vállalkozott egy erre minden tekintetben hivatott és kiváló kvalitásokkal bíró kereskedelmi szakember: Donát Károly, ki lakásán, Szabadság-utca 5. szám alatt egy az egyszerű és kettős kereskedelmi könyvvitelt, a magyar és német gyorsírást, gépirást, kereskedelmi számtant, valamint magyar és német kereskedelmi levelezést és a kereskedelmi könyvek felfektetését felölelő tanfolyamot nyitott. Ezen új és minden tekintetben figyelemreméltó intézmény iránt már eddig is óriási érdeklődés mutatkozik s mi a magunk részéről is kötelességünknek tartjuk a mélyen tisztelt érdeklődők figyelmét ezen tanfolyam látogatására felhívni és mindenkinek a saját érdekében ajánlani.

x Egy 5 szobás lakás Rákóczi-út 32., Gerő-házban, 1913. május 1-re kiadó.

x Hirdetmény. A Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet 1910—1912. évi 15-ik évtársulatának törzsbetétei a reá eső osztalékkal együtt f. évi január 13-ától kezdve kifizettetnek. Az igazgatóság.

x TŰZIFA hasábos és aprítva, ugyszintén elsőrendű porosz kőszentet házhoz szállít **Weiszberger és Társa.** Telefon 688. Telep: Váradvelence, vasutná.

A „Biharmegyei Gazdák Aru- és Hitelintézete Rt.” sertéshizlaldájában (Össi-tér) hizott sertések a napi áron egyenként is kaphatók.

x Finom női lack chewrau barna és fehér feleipőket vettem partiban és azokat 4 koronától kezdve árusítom. **Feketénél, Bémer-téren,** Elite-kávéház mellett. Üzletemet május 1-én Szent János-utca 3 szám alá helyezem át.

x Kossuth-utca 6. sz. ház emeletén a Körös felőli oldalon modern három szobás lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szerda: Kedves Augusztin.

Csütörtök: Éva.

Péntek: Svärdestrom Valborg első fellépéssel, Bérlet szünetben, 25 százalékos felémelt helyárakkal Faust.

Sombat: Zsába.

Vasárnap d. u. Leányvásár; este: Kedves Augusztin. Kisbérlet 16. sz.

Éva. A színház környékén néhány nap óta már ismét mozgékony, lüktető az élet, amelynek pezsdülésében leginkább az operette-személyzet vesz részt. Ma este még a szépsikerű Kedves Augustin van műsoron és holnap, csütörtökön este jubiláris előadás van a színházban. Ekkor kerül színre az Éva tizedszer ez évadban Lehár Ferencnek ez ügyes és pompás zenéjű operetteje a már ismert szereposztásban. A címszerepet Görög Olga, Pipsit Horváth Mici, Oktávot Medgyasszai, Dagobertet Tompa játsszák.

A színház és a Kaszinó-est. A színház igazgatósága már most a t. közönség szíves figyelmébe ajánlja, hogy ez a hét szombati (január 25-iki) előadása a Kaszinó-estre való tekintettel — hét órakor veszi kezdetét.

IGAZSÁG- SZOLGÁLTATÁS

§ **Fogva marad a Rhédey-mauzoleum betörője.** Mint ismeretes, Dombi Lajos, a Rhédey-kripta betörője a vizsgálóbíró letartóztatást elrendelő végzése ellen felfolyamodással élt. A vádtanács a felfolyamodást elutasította, mire Dombi Lajos a vádtanács végzése ellen ügyvédje, dr. Szilágyi Géza útján a táblához folyamodott. Felfolyamodásában ismételten hangsúlyozta ártatlanságát, azonkívül alibit igyekezett bizonyítani. Három tanut jelentett be, akik állítólag igazolnák, hogy Dombi Lajos a rablást nem követhette el. A nagyváradi kir. ítélőtábla Molnár Géza dr. elnökle alatt tegnap foglalkozott Dombi Lajos ügyével. A tábla a felfolyamodást végleg elutasította, s így Dombi Lajos a főtárgyalás megtartásáig vizsgálati fogságban marad.

MULATSÁG

Farsangi Naptár.

Január 25: Kaszinó-estély.
Február 2: Evangelikus Nőegylet teaestélye.
Február 2: A Katholikus Legényegylet farsangi házi estélye.

TÁVIRATOK

A munkapárt értekezlete.

Budapest, jan. 21.

(Saj. tud.) A munkapárt ma esti értekezletén Gillány báró elnöklésével lelkes éljenzés közben választották meg a párt elnökévé Hédeváry Károly grófot. A lemondott Perczel Dezsőt pedig a párt tiszteletbeli elnökévé választották meg.

Felszólalt Szász Károly, aki a kormány választójogi javaslatát teljesen elfogadhatónak és kielégítőnek tartja.

Utána Lázár István szólalt fel, aki csatlakozik Szász Károly fejte-

getéséhez. Melezer Vilmos a kormány választójogi javaslatát nagyon is radikálisnak tartja. Ezután nagy érdeklődés közben állott fel szólásra Lukács miniszterelnök és rendkívül hevesen támadta az ellenzéket és kijelentette, hogy a készülő tömegsztrájkot és az esetleg bekövetkezendő tüntetéseket kirekelhetetlen szigorral fogja elfojtani. Lukács beszédét frenetikus tapsviharral fogadták. Este a munkapárt nagy bankettet rendezett Hédeváry tiszteletére, melyen többen felszólaltak. A banketten 600 vettek részt.

A delegációs ülések.

Bécs, jan. 21.

(Saját tud.) Lukács bécsi kihallgatása alkalmával a delegációs ülészek megkezdése is szóba került. Eszerint az új ülészek április közepén veszi kezdetét. Ugyancsak a kihallgatás során több ügyből kifolyólag a közös miniszteri tanácskozásra vonatkozólag is történt intézkedés.

Alberti grófné halála.

Bécs, jan. 21.

(Saját tud.) Alberti grófné született Lónyay grófnő tegnap hosszas betegség után negyvenhét éves korában meghalt. Az elhunyt testvére volt Lónyay Elemér grófnak. Holttestét Grácba viszik s ott a családi sírboltban fogják örök nyugalomra helyezni.

Letartóztatott tanár.

Vác, jan. 21.

(Saját tud.) A szabadkai csendőrség megkeresésére ma Kalló Antal főkapitány letartóztatta Major Béla helyettes gimnáziumi tanárt. Major, aki ezelőtt Szabadkán működött, ott a szerbeket dicsőítette és most, hogy Vácra helyezték, ott nagy nyilvánosság előtt szintén dicsőítő beszédet mondott a szerbekről.

Pör a góthai almanach ellen.

Brüsszel, jan. 21.

Toselli Enrikó pört fog indítani a góthai almanach kiadója ellen az 1913. évi kiadás miatt, amelyben Toselliné mint elvált aszszony szerepel. Toselli kijelentette, hogy a góthai almanach ezzel a szöveggel úgy az ő, mint felesége érdekeit súlyosan megkárosította.

Érdekes szöktetés.

Pétervár, jan. 21.

Moszkvából jelentik, hogy egy rendkívül szép zsidó leány néhány nappal ezelőtt eltűnt. A leány a legelőkelőbb és leggazdagabb zsidó családok egyikéből való. Széltében azt beszélük, hogy a leányt Mánuel volt portugál király szöktette meg. A volt király Párisban ismerkedett meg vele s az ő kedvéért látogatott el Moszkvába. Innen aztán mind a ketten együtt utaztak külföldre.

Görög győzelem.

Athén, jan. 21.

A hadügyminiszterium Hancztélíasból a következő táviratot kapta: Ma általános támadást kezdtünk az egész vonalon. Tüzérségünk kezdte mag a harcot reggel 8 órakor és a tüzelést este 6 óráig folytatta. A tüzelés eredménye fényes volt. Délután általános roham kezdődött. A görög csapatoknak sikerült a törököket a lessziani dombon elfoglalt pozíciójukból elűzni és Luzenit megszállani. A törökök rendetlenül Pisani felé vonultak vissza. Balszárnnyuk egyidejűleg a Manoliassa domb ellen vonult előre.

Borzalmas babona.

Berlin, jan. 21.

A Mittag moszkvai értesülése szerint a novgorodi kormányzóságban egy borzalmas gyilkosság nagy feltűnést kelt. Két gyermek, egyikük négy, a másik hat éves, néhány nappal ezelőtt eltűnt. Szülők több napig keresték őket, amíg végre egy erdőben megtalálták mind a kettőnek szörnyen megcsontolt holttestét. Mellkasuk és hasuk föl volt tépve s a gyilkosok kivették belőlük szívüket, májukat és belüket. A gyilkosságot orosz tolvajok követték el, akik a gyermekek zsirjából gyertyákat készítettek, mert hittek abban a babonában, hogy ezek a gyertyák megóvják őket a rendőrség kutatásától.

KÖZGAZDASÁG

Megszűnt sertésvész.

Bihardió-szeg községben még a múlt év május 20-án fellépett a sertésvész. Eleinte nem nagy arányban, később azonban óriási mérveket öltött. Óriási csapás volt ez a nagy községre, mert országos vásárjait nem tudta megtartani. Fél esztendőnél tovább küzdött a község lakossága a vész ellen, amíg sikerült elfojtaniok — kitudja meddig? A székhelyi járás főszolgabírója tegnap bejelentette a vármegye alispánjának, hogy megszűnt Diószegen a sertésvész. Kéri jelentésében a főszolgabíró az alispánt, hogy intézkedjék a községre elrendelt zárlatnak lehető mielőbbi feloldása iránt. A járványról készített végkimutatás szerint a zárlat ideje alatt, hétszáznyolevankilenc sertés pusztult el a sertésvészben. Ez a hivatalos adat. De hol van még az, amiről a hatóság nem is tudott? Hiszen a szegény nép eltitkolja, már csak azért is, hogy ne kelljen az istállóját kimeszelnie és fertőtlenítenie.

Gabona üzlet.

Irányzat a balkáni helyzet nyugodtabb felfogására lanya.

Mai árfolyamok.

Októberi buza	—	—	11.—
Áprilisi buza (1913.)	—	—	11.80
Októberi rozs	—	—	10.40
Áprilisi rozs (1913)	—	—	10.52
Októberi zab	—	—	11.82
Áprilisi zab (1913)	—	—	11.24
Szept. tengeri	—	—	7.74
Májusi tengeri (1913)	—	—	8.03

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyvárad
fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	—	786.—
Oszták hitelrészvény	—	603.—
Jelzálogbank	—	418.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	506.—
Magyar bank	—	531.—
Közüti vasut	—	651.—
Városi villamos	—	373.—
Salgótarjáni kőszén	—	713.—
Rimamurányi	—	689.—

Regénycsarnok.**AZ ELHAGYOTT ROMA.**

Történeti elbeszélés.

Irta: **Dús László.**

— Talán Pietró? — kérdezte hirtelen valami eszmétől megkapatva. Dominico nagyot lélezett.

— Igen, Eminentissime! — nyögte a szerzetes.

Jakab biboros ajkán mosoly jelent meg, nem szólt, hanem kezével legyintett, amit a szerzetes megértett, azután tovább beszélt.

— Szentséges atyánk...

Jakab biboros csak annyit kérdezett:

— Nem, Eminentissime! — legfeljebb arról van szó...

— Azt majd esteli imánk utánra hagyjuk! — válaszolt Jakab.

Ekkor azonban a minorita barátok egyike közeledett.

— Mi az, Rinaldó? — kérde Jakab biboros.

— Stefans Colonna di ferro megérkezett! — Eminentissime! — válaszolta a barát.

— Valami előadni valója van, siessünk hozzá! — mondotta János biboros.

Az ősz főpap teljes méltóságában, lassu léptekkel, olvasóját forgatva indult meg öccse fogadására.

IV. FEJEZET.

A palestrinai várkastélyban komor gondolatok között ül nagy vörös bársonnyal bevont, aranyozott karos és háttámlás székeben Stefans Colonna di ferro, a kemény vitéz.

Nagy gondot adott az, hogy a pápa unokaöccse, Gaetano Péter Palestrinába került és megígérte, hogy a szép Paola szívét, apja haragja dacára, ostromolni fogja.

— Ki áll jól azért, hogy nem fog-e győzedelmeskedni?

Mert amint tapasztalásból tudja, a nő szív kitanulhatatlan. Ő és fivérei a pápának ellenségei, valóságos harcias ellenségei, mert

ők a királyokhoz, a fejedelmekhez huznak, míg Bonifác pápa a pápaság minden koronák feletti hatalmának híve.

Es most előáll egy ifju, aki össze akarja törni az atya szívét, egy ifju, aki az ellenséges tábor egyik oszlopa, akit a pápa az ő hatalmánál fogva a világi hatalmak sorába iktathat be és ez ellen nincs ellenmondás.

— Paola! — kiáltott a vasember, — Paola!

A leány atyja hangját hallva, örvendezve sietett a terembe.

— Mit kíván tőlem az én atyám! — kérde a leány, atyja lábai elé térdelve és két kezével atyja karjaiba kapaszkodva, míg gyönyörű buzavirágkék szemeit atyja arcára függesztette.

— Mit kívánok Paola? Azt gyermekem, hogy engedelmes kis leányom maradj.

— Atyám, szavaid mindig szentek voltak előttem. Te, jól tudom, soha sem kívántál, de nem is kívánhatsz olyat, aminek engedelmeskedni nem volnék képes.

— Mondd csak gyermekem, nem érintette még szivedet egyetlen ifju tekintete sem?

— Nem atyám.

— Landulfó nem véste be magát szivedbe?

— Landulfó, Matteo fia?

— Igen, Paola.

— Hiszen ő unokabátyám, atyám.

— Hja gyermekem, az unokabátyák néha veszedelmesek.

— Nem atyám, Landulfó Colonna nem veszedelmes, — aztán meg korosabb jóval, mint én. Akit én bácsinak szólítok, azt nem tekintem választottnak.

— Mondsa, csak, nem járt körüléd Negrofanti?

— Nem atyám!

— Donató Santi sem?

— Ugyan, hát lehet-e Donátót komolyan venni? — olyan ő mint a szántóföldön a barázdabillegető.

— Taddeo Floscoló?

— Ezt a derék, jó öreg urat...

— No no, csak huszonhat éves.

— Hja! az évek, atyám, nem határoznak ott, ahol gyöngye és korán agg korba hajlik a férfi.

— Tehát senki.

A leány maga körül nézett, mintha keresne valakit.

— Senki, atyám! — válaszolta a kérdésre komolyan.

Mindjárt észrevehető volt, hogy Stefano Colonna valakinek a nevét szándékosan nem említette, pedig ez a valaki nagyon veszedelmes ifju volt. Stefano Colonna di ferro megnyugodott abban, hogy a kis játékszer nem veszélyes.

Ennek dacára még is felkereste bátyjait, a biborosokat, kiknek szava döntő volt minden eshetőségben.

Paola Fiammával magára maradt a várkastélyban.

A kapu nyitva volt most is, mint akkor, mikor Pietro Gaetano megjelent volt.

Es mintha a sors kicirkalmazta volna művének körét, úgy történt, hogy Albanó felől vig dana, mandolin hangja, szilaj kurjongatás közeledett a várkastély felé.

A palestrinai várkastély cselédsege, minthogy a vasember távol volt, kiállott a kapu elé, maga Fiamma is, amikor a cselédek és szolgák futkosását látta, kíváncsian követte őket és magára hagyta Paolát.

A hegy lábánál csakhamar felszűnt a csoport, mely nőkből, ifjakból és három mandolinon játszó ifjúból állott.

Ez a három ifju: Pisano Andrea szobrász, Giotto di Bondone festő és Pietro Gacesonából állott, mindhármójukat Pizans Nino festette ki illetve arcukat átalakította, úgy, hogy senki sem ismerhetett rájuk.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Házi csatornázást

szakszerűen készít

Kondor Dezső Nagyvárad

Nagypiac-tér 1. Telefon 969. Gyár 1062

Cement, gipsz, nád, fedéllemez, cserép köpor, oltott mész stb. eladás.

Hirdetmény.

A Nagyvárad Kerületi Munkásbiztosító Pénztár ezúton is tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a kávéházi, vendéglői és szállodai pincérmunkásoknak a **borraváloóból eredő átlagos keresetének** megállapítása céljából folyó hó 25-én szombaton délután 4 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében szaktanácskozást tart. Megjelenésre az összes üzemtulajdonosokat és pincéreket fölkéri.

Az átlagos munkakeresményről, valamint az egyes üzemek besorolásáról szakértők meghallgatása alapján készült tervezet előzetes tájékozás végett az Ipartestület és a Nagyvárad Pincéregylet, valamint a Munkásbiztosító Pénztár hivatali helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Szájról-szájra száll a hír,

hogy mily meglepő kitűnő minőségben és jutányos áron kaphatók

Farkas István „APOLLO” drogueriájában Rákóczi-ut 7-B.

Rimanóczy-palota. Telefon 1302.

1. Mindennemű gyógyanyag és vegyszerár. 2. Francia és angol illatszerek, faconokban vagy kimérve. 3. Arcz és kézapoló szerek, piperecikkek és pipereszappanok. 4. A világhírű Y-PO szeplő és májfolt ellenes készítmények. 5. Thea, rum, cognac, tokaji asszu és malaga bor. 6. Likör és rumessentiák ingyen előíratokkal. 7. Csukamájolajok, köhögés ellenes hurutszeletkék. 8. Hajszeszek, hajszőkítők, hajfestőszerek, hajpuderek, színházi festék. 9. Fogporok, szájvizek, fogpaszták, fogkefék dus választékban. 10. Ruha és hajkefék, manikűr és fésű kazetták, tükrök, gumicikkek, sérvkötők, kötszerek, fecskendők, lysoform és más fertőtlenítő szerek, mentőszekrények, mindennemű háztartási cikkek.

Ha nincs meglegedve

szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TARSÁ** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A legmodernebb bútorokat

készíti

Kovács Zsigmond

m ű a s z t a l o s

Szacsuvay-u. 70. sz.

Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap nivasra azonnal megjelenek.

Terv és költségvetés díjtalan.

Nagyvárad város

tejközpontja

házhöz szállít pontos időben kitűnően kezelt tiszta palackozott tejet literenkint

28 fillérért.

Előzetes rendelésre legfinomabb teavaj, túró, hab és kávétejszín is szállítatik. Rendelések a városi tejközpont épületi telepére és a Szent László-téri hatósági tejkimérésbe intézendők, valamint telefon és a tejkihordó kocsisok útján is felvételnek.

Telefon 13-15. Telefon 13-15.

Biharvármegye közig. erd. bizottságától.

150—1913. kb.

Árverési hirdetmény.

Biharvármegye magyarcsékei járásában fekvő Méhelő község volt urbéreseinek Méhelő község határában levő erdejében 42507/1912. számú földmívelésügyi miniszteri rendelettel kihasználásra engedélyezett 200 k. hold területen mintegy 2701 ürm.³ becsült bükk és cser tüzifa 1913. évi január hó 31-én délelőtt 11 órakor Méhelő község-házánál írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen tövön becsáron felül el fog adatni. A hivatalosan megállapított becsérték, mint kikiáltási ár 6500 korona, azaz Hatezeröt száz korona. Bánatpénz 650 korona.

Szabályszerűleg kiállított és 10% bánatpénzzel felszerelt zárt írásbeli ajánlatok szóbeli árverés kezdete előtt az árverelő bizottsághoz nyújtandók be, ellenben szabálytalanul és hiányosan felszerelt utó- és távirati, nemkülönböző becsáron aluli ajánlatok visszautasítottak.

A részletes árverési feltételek és becslési adatok Méhelő község-házánál és a nagyvárad m. kir. állami erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagy-Várad, 1913. évi január hó 12

Varga Ákos,
vármegyei aljegyző.

Kajári Dezső

villamosvilágítási vállalata

Nagyvárad, Beöthy Ödön-u. 46. sz.

Készíti a legmodernebb villamos világítási és erőátviteli házteléfono csengő berendezéseket. Motor és dinamó tekercselések és szakszerű javítások. Izléses kivitelű csillárokat rajzszerűen készít és átalakít. Éjjeli ügyeletet szolgálat.

Telefonszám 1192.

Belépési felhívás.

A polgári takarékszövetkezet

Kossuth Lajos-utca 4. szám

1913. jan. 1-én megnyitotta
18-ik évtársulatát.

Az igazgatóság ez uton is felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszés szerinti számú törzsbetét jegyzésével történik, melyek mindegyike után hetekint 1 kor. fizetendő a szövetkezet pénztárába. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján is eszközölhetik. Az új évtársulat 3 évig tart, melynek eltelté után a tagok az általuk ekként megtakarított tőkét az elért hasznos eredményben való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetkezet célja, hogy tagjainak a heti befizetésekből tőkét gyűjtsön és hogy tagjai hitelnek, keresetnek és gazdálkodásának előmozdítása céljából nekik olcsó és kényelmes kölcsönöket nyújtson.

Kölcsönök adatainak:

- a heti befizetések 9 tizedesze erejéig minden további biztosíték nélkül;
- ingatlanokra;
- elegendő biztosítékot nyújtó kézi zálogra;
- megfelelő kezesség mellett váltókra, kötelevényre. A szövetkezetbe való belépés alkalmával törzsbetétenkint 50 fillér beiratási díj fizetendő és egy heti részlet befizetése után már mindenki megkapja törzsbetét könyvecskéjét.

Az új évtársulatba belépők részére kölcsönök már most folyósíthatnak. A kölcsönökről kiállított kötelevények bélyeg és illetékmentesek.

A belépni szándékozók felkértenek, hogy a felvétel iránt üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos utca 4. szám) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1912. december hó.

Tisztelettel

A Polgári takarékszövetkezet
igazgatósága.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban

KORCSOLYA

különlegességek

TARSOLY és RISZTÓ vaskereskedésében
== Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390. ==

100 kiló Porosz szalon fűtőszén 50 kilós zsákokban kimérve házhöz szállítva K 5—

Meghívó.

A Nagyváradi Kereskedelmi és Forgalmi Bank Részvénytársaság folyó évi február hó 2-án vasárnap délelőtt fél 11 órakor fogja

második évi rendes közgyűlését

Nagy-Váradon, Rimanóczy-utca 6. szám alatti üzlethelyiségében megtartani, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

A Nagyváradi Kereskedelmi és Forgalmi Bank Részvénytársaság

2-ik évi zárszámadása az 1912. évről.

Mérleg-Számla.

TARTOZIK

KÖVETEL

VAGYON	K	f	K	f	TEHER	K	f	K	f
Pénztár			27739	31	Részvénytőke			900000	—
Pénzügyintézeteknél			185691	74	Tartalékalap*			20000	—
Váltótárca	2493133	07			Betétek:				
Ebből leírva	13283	08	2479849	99	Könyvecskében	930697	64		
Jelzálog kölcsönök			762372	38	Folyószámlán	73265	37	1003963	01
Folyószámlai adósok fedezet mellett			212446	77	Visszleszámitolt váltók			1014071	96
Értékpapírok:					Engedményezett jelzálogkölcsönök			721416	58
40/o Magyar Koronajáradék K 50000 n. é. á 83—	41500	—			Lombard kölcsön			1000	—
41/2/o Magyar Általános Tkpár záloglevél K 10000	9500	—			Fel nem vett osztalékok			1479	—
n. é. á 95—	9500	—			Átmeneti kamatok egyenlege			10201	30
50 drb Bpest Lipótv. Takarékp. részv. á 190—	5700	—			Hátralékos adók és illetékek			10000	—
80 drb Közp. Keresk. és Iparbank részv. á 190—	4750	—			Hátralékos betétkamat adó			3117	67
25 drb Magyar Cseh Iparbank részv. á 190—	2000	—			Nyereség áthozat a múlt évről	1565	—		
10 drb Országos Iparbank részvény á 200—	1200	—			Ez évi tiszta nyereség	79655	83	81220	83
10 drb Általános Iparbank részvény á 120—									
16 drb Egyesült Biharm. Kereskedelmi Bank és	6400	—							
Központi Takarékpénztár részvény á 400—	6000	—							
1 drb Nagyváradi Tkpénztár részv. á 6000—	3	—							
3 drb Magyar. Pénzügy. Közp. Hitelb. részv. á 1—	2791	—	92370	16					
20 drb különféle sorsjegy	3026	16							
Függő kamatok	7220	68							
Berendezés	1220	68	6000	—					
Ebből leírva									
			3766470	35				3766470	35

* Ez évi hozzájárulással K 85000—

Eredmény-számla.

KÖVETEL

TARTOZIK

VESZTESÉG	K	f	K	f	NYERESÉG	K	f	K	f
Kamatok:					Nyereségáthozat a múlt évről			1565	—
Engedményezett jelzálog, lombard					Kamatok és jutalékok			365076	50
kölcsönök, betétek és visszleszá-			207470	46					
mitolás után									
Költségek:									
Tisztviselői fizetések, napibiztosi			34039	22					
díjak és házbér									
Adók:			21946	73					
Állami, községi és tőke kamat adó									
Leírások:									
Váltóknál	13283	08							
Értékpapíroknál	7460	50							
Berendezésből	1220	68	21964	26					
Nyereség áthozat múlt évről	1565	—	81220	83					
Ez idei tiszta nyereség	79655	83							
			366641	50				366641	50

Biró Sándor
főkönyvelő.

Nagy-Várad, 1912. december 31.

Molnár Béla
titkár.

Friedländer Ernő
vezérigazgató.

Vertán Antal
pénztárnok.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Blayer Lajos
elnök.

Benedek Dávid
Bleyer Manó
Friedländer Herman
Kelemen Kálmán
Moskovits Miksa

Palotai Armánd
Pesthy Béla
Rothbart Bernát
dr Sebő Mihály
dr Tóth Ferenc

Weisz I. Miksa

Varga László
dr Váradi Ödön
Wallerstein Dániel
Weintraub Mór
ifj. Weisz József

Weisz Mór

Justh Károly
társelnök.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

ifj. Erdős Albert
Freund Lajos
Klein Andor
Klein Adolf

dr Rozvány Jenő

Löwenstein Zsigmond
Margitai Samu
dr Stern László
dr Székely Adolf

Legolcsóbb bevásárlási források:

Ha Ön

óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el **FEIN KÁLMÁN** óráshoz, Teleki-u. 9. Dr. Nemes ház. Villanyos megállóhely. —

Órákban állandó nagy raktár.

Hallatlan

olcsó árban készít Piski Ferenc cipész úri és női cipőket csak egy próba és ön meg fog győződni

Szent János-utca sark. Schvare Farkas-fele házban.

Cukrász

sütemények minden alkalomra házhoz szállítással jutányos árban eszközöltnék. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok. Vidékre napi expedálás.

Molnár János cukrász
Kolozsvári-u. 50.

Alapított 1893. **Freund Benjámín** Alapított 1893.

műorás, ékszerész és látszerész
Nagyvárad, Rákóczi-ut. Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárulom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkel órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszerneműket, kina-ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknek 50 % engedmény.

HA A KOSSUTH-

utczába vezet útja, keresse fel a legjobb híműnek örvendő

KEPES ETEL

varró- és hímző előnyömdáját, ahol bevásárlásait a legolcsóbban eszközölheti kézi munka anyagokban.

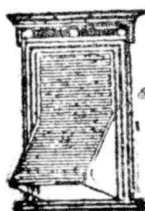
Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók

Szilágyi Géza és Ts-nál
Rákóczi-ut
Telefon. 630.

Alapított 1895-ben.

Deo Adiuvante!

Imrek Károly
épület és műbutor asztalos N.-Várad, Alapi-utca 10. szám.
Alapított 1895-ben.

Szántó Dezső

első

nagyvárad

REDÖNY-

GYÁRA Rulikovszky-ut
TELEFON 491.

Izsák Lidia

mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országos nagy népszerűségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendelhető mérték szerint,

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1.
Fűző-üzlet: TELEFON 1-53. szám.

Mezey János és Társa

fűszer, esemégek kereskedése
Nagyváradon, szt. László-tér és Teleki-utca sark.

Szolid üzlet
többet nem ad, de kevesebbet sem.

Táray Sándor

telefon 558. telefon 558.

NAGYVÁRAD

Körözs-utca 11. sz.

Épület és műlakatos vízvezeték és vasszerkezeti munkák.

NE ADJUK

pénzünket idegen cégnek, vegyünk

lánckútat

MÁRKUJZ JÓZSEFNÉL

Akadémia-u. 1. sz.

FELDSTRICK KÁLMÁN

könyvkötészete és dobozgyártása

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut,
Moskovits palota

Biharmegye és N.-Várad város kir. ítélőtábla és a megyei főszolgabírók és körjegyzőségek szerződéses szállítója.

ROZSNYAY JÓZSEF

mű-asztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77.

Európa nagyobb városában évek során át szerzett gyakorlati ismeretelm lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szak-tudással a legpontosabban elvégezhessék. Készítik továbbá: modern háló, szalon, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és kastély-berendezéseket minden stílus és kivitelben a legbiztosabb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. úri közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem.

Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, mű-asztalos.

Haas Lajos

Gáz és villanyberendezési vállalat.

Elvállal mindennemű gáz és villany-szereléseket és jókarbantartását.

TELEFON 1038. sz.

PENCZ JÁNOS

(cipész, szakiparos.)

NAGYVÁRAD,

Szt. János-u. 34.

Készít mérték szerint úri és női (Orthopéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghívásra házhoz jövők.

Petry Árpád

órák- és műszerész

Nagyvárad, Rákóczi-ut 9.

Tarsoly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben. Mindennemű műszerész munkák szakszerű javítása elfogadtatik.

Györy Sándor

villanyerőre berendezett kábes és köszörlődéje
Kert-utca, 4. szám.

Elvállal mindennemű speciál köszörlődéseket és javításokat, haj- és szakál vágó és lönyirő gépet, zsillette és mindent más borotvák köszörlődését pontosan eszközli.

RUM és LIKÖR

háziilag való készítéséhez legjobb essentiák

:: kaphatók ::

VADÁSZ ALBERT

„Angyal” droguériában
BÉMER-TÉR.

Névjegyek

a legolcsóbban beszerezhetők:

Szent László-nyomda r.-társ.-nál
Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek világítási felszereléseit, csengő házi telefon, ipartelepek, gyárok, és malmok. Villamos világítási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készít

SZENES SÁNDOR

villamos berendezési vállalat Szalárdi-u. 9. Költés-vetéssel díjtalanul szolgálók, meghívásra azonnal jövők.

Ha a Szent János-utczába vezet útja, keresse fel a

Szerecsen Királyt,

ahol a legolcsóbban lehet vásárolni harisnyát, keztűt, trikót, csipkét. Hímzések és szalagok, fehéreneműek, rövidárak nagy választékban. Szíves pártfogást kér **UNGERLEIDER SALAMON** Szt János-utca 4.